

# Advies CBN licht de boekhoudkundige verwerking van de BTW in hoofde van de leden van de BTW-eenheid toe

dr. Stijn Goeminne, Departement Handelswetenschappen & Bestuurskunde, Hogeschool Gent

Het stelsel van de BTW-eenheid is reeds een aantal jaren van kracht. De Commissie behandelt in haar advies 2010-13 de boekhoudkundige verwerking van de BTW binnen de BTW-eenheid.

## De BTW-eenheid

Sinds 1 april 2007 kunnen in België gevestigde personen die in juridisch opzicht onafhankelijk zijn, maar op financieel, economisch en organisatorisch vlak nauw met elkaar verbonden zijn voor toepassing van het Wetboek BTW als één belastingplichtige beschouwd worden. De BTW-eenheid krijgt één uniek BTW-nummer en wordt dus voor leveringen door de leden aan derden of door derden aan de leden als één belastingplichtige gezien.

De leden van de eenheid kiezen een vertegenwoordiger die in hun naam en voor hun rekening de BTW-rechten en -verplichtingen van de eenheid voldoet. De vertegenwoordiger zal een gecentraliseerde BTW-boekhouding moeten voeren op basis van de verschillende boekhoudingen van de leden van de eenheid. Die gecentraliseerde BTW-boekhouding is dan de basis voor de BTW-aangifte. De BTW-eenheid is dus de consolidatie van de BTW-verplichtingen van haar leden. Niettemin blijven de leden hoofdelijk aansprakelijk voor alle BTW-schulden van de eenheid ten opzichte van de Staat.

De hoofdelijke aansprakelijkheid heeft een aantal gevolgen voor de opmaak van de jaarrekening. Vooreerst moet elk lid van de eenheid in zijn toelichting melden dat hij lid is van een BTW-eenheid. Bovendien moet wanneer het bestuur van een lid het risico reëel acht dat het lid zal aangesproken worden voor de totale BTW-schuld van de eenheid dit geboekt worden in de klasse 0 én dient dit vermeld te worden in de toelichting bij de “Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen”.

Hieronder worden een aantal situaties geschetst van transacties die zich kunnen voordien binnen of met een BTW-eenheid. De Commissie verduidelijkt in haar advies 2010-13 telkens de boekhoudkundige verwerking. In dit artikel veronderstellen we de leden T, U en V van de BTW-eenheid, waarbij V de vertegenwoordiger is, met klant K en leverancier L en een toepasselijk BTW-percentage van 21%.

## Leveringen tussen leden van de BTW-eenheid

Deze transacties vallen niet onder het toepassingsgebied van de BTW, aldus gebeurt de boeking zonder BTW-verrichtingen.

*Voorbeeld*: Lid T koopt bij lid U voor 1.000 euro goederen excl. BTW.

Bij Lid T :

|    |                     |          |          |
|----|---------------------|----------|----------|
| 60 | Handelsgoederen     | 1.000,00 |          |
|    | Aan 44 Leveranciers |          | 1.000,00 |

Bij Lid U :

|    |                                     |          |          |
|----|-------------------------------------|----------|----------|
| 40 | Handelsdebiteuren                   | 1.000,00 |          |
|    | Aan 70 Verkopen en dienstprestaties |          | 1.000,00 |

### Aankopen bij een derde door een lid van de BTW-eenheid

Wanneer een lid van de eenheid een levering ontvangt van een leverancier buiten de eenheid, dan ontstaat er voor dat lid bij de BTW-aangifte een BTW-vordering op de vertegenwoordiger van de eenheid. Tot de aangifte wordt ingediend, wordt het BTW-bedrag bij het lid op een wachtrekening geboekt.

*Voorbeeld*: Lid T koopt voor 2.000 euro (excl. BTW) goederen van leverancier L.

Bij lid T :

|     |                 |          |          |
|-----|-----------------|----------|----------|
| 60  | Handelsgoederen | 2.000,00 |          |
| 49  | Wachtrekeningen | 420,00   |          |
| Aan | 44 Leveranciers |          | 2.420,00 |

### Verkopen aan een derde door een lid van de BTW-eenheid

Wanneer een lid van de eenheid goederen verkoopt aan een klant buiten de eenheid, dan ontstaat er voor dat lid op het moment van de BTW-aangifte een BTW-schuld op de vertegenwoordiger van de eenheid. Tot de aangifte wordt ingediend, wordt het BTW-bedrag bij het lid op een wachtrekening geboekt.

*Voorbeeld*: Lid U verkoopt voor 3.000 euro (excl. BTW) goederen aan klant K.

Bij lid U :

|     |                                 |          |          |
|-----|---------------------------------|----------|----------|
| 40  | Handelsdebiteuren               | 3.630,00 |          |
| Aan | 70 Verkopen en dienstprestaties |          | 3.000,00 |
|     | 49 Wachtrekeningen              |          | 630,00   |

## Bij de BTW-aangifte

Bij het indienen van de BTW-aangifte door de vertegenwoordiger ontstaat er in hoofde van de vertegenwoordiger een definitieve schuld of vordering ten opzichte van de Staat. Op dat moment ontstaat er ook bij elk lid een vordering of schuld ten opzichte van de vertegenwoordiger. Bij de leden kunnen de wachtrekeningen aldus gesaldeerd worden en komen de BTW-bedragen op de definitieve rekeningen terecht. Hierbij wordt een vordering of schuld ten opzichte van de vertegenwoordiger tot uiting gebracht. Ook de vertegenwoordiger drukt definitieve vorderingen en schulden uit ten opzichte van de leden én de BTW-administratie

Lid T heeft goederen gekocht en kan de betaalde BTW terugvorderen. Hij richt deze vordering aan de eenheid, meer bepaald aan haar vertegenwoordiger (die dit voor de eenheid zal doen bij de BTW-administratie) :

|     |                       |        |        |
|-----|-----------------------|--------|--------|
| 41  | Terug te vorderen BTW | 420,00 |        |
| Aan | 49 Wachtrekeningen    |        | 420,00 |

Lid U heeft goederen verkocht en is de geïnde BTW verschuldigd aan de eenheid, meer bepaald aan haar vertegenwoordiger (die dit voor de eenheid zal doorstorten aan de BTW-administratie):

|     |                   |        |        |
|-----|-------------------|--------|--------|
| 49  | Wachtrekeningen   | 630,00 |        |
| Aan | 45 Te betalen BTW |        | 630,00 |

Lid V heeft als vertegenwoordiger aldus een vordering ten opzichte van lid U van 630,00 euro en een schuld ten opzichte van lid T van 420,00 euro. Het saldo is –in dit voorbeeld– de uiteindelijke schuld van de eenheid aan de BTW-administratie. Aldus boekt lid V :

|     |                                   |        |        |
|-----|-----------------------------------|--------|--------|
| 41  | Overige vorderingen : BTW-eenheid | 630,00 |        |
| Aan | 45 Te betalen BTW                 |        | 210,00 |
| Aan | 48 Diverse schulden : BTW-eenheid |        | 420,00 |

Op deze manier wordt door gebruik te maken van wachtrekeningen bij de leden en definitieve vorderingen/schulden bij de vertegenwoordiger de BTW-verplichtingen binnen de BTW-eenheid afgehandeld.